

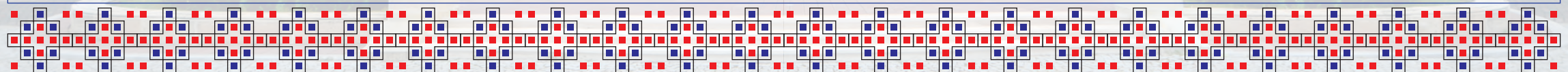


DOLJ

MORE THAN YOU IMAGINE



**CONSILIUL
JUDEȚEAN
DOLJ**





Cuprins

MUZEUL DE ARTĂ CRAIOVA

pagina 4



CENTRUL „CONSTANTIN BRÂNCUȘI”

pagina 6



MUZEUL OLTENIEI CRAIOVA

pagina 9



Secția de Istorie-Arheologie

pagina 10



Secția de Științele Naturii

pagina 12



Secția de Etnografie

pagina 14



CULA IZVORANU-GEBLESCU

pagina 15



CULA CERNĂTEȘTILOR

pagina 17



CASA MEMORIALĂ „AMZA PELLEA”

pagina 19



MUZEUL CĂRȚII ȘI EXILULUI ROMÂNESC

pagina 21



CASA MEMORIALĂ „ELENA FARAGO”

pagina 23



CĂLUȘUL: RITUAL, CREDINȚĂ, IDENTITATE

pagina 25



MUZEUL DE ARTĂ CRAIOVA

Muzeul de Artă Craiova este găzduit în impresionantul **Palat Jean Mihail**, o clădire istorică ridicată între anii 1898 și 1907.

Comandat de Constantin Mihail, un renumit moșier, palatul a fost proiectat de arhitectul francez Alfred Jules Paul Gottereau, asistat de arhitectul italian Constantino Cichi. Edificiul reflectă stilul eclectic european al vremii, combinând academismul francez cu elemente de arhitectură specifice barocului târziu.



Palatul a fost finalizat în 1907, iar Constantin Mihail s-a stins din viață anul următor, lăsând clădirea moștenire fiilor săi, Nicolae și Jean. Nicolae și-a petrecut cea mai mare parte a vieții în Franța, în timp ce Jean Mihail, rămas în România, a fost unul dintre cei mai bogați oameni ai vremii și a jucat un rol semnificativ în asigurarea stabilității financiare a statului român în timpul Marii crize economice.

Palatul a găzduit mai multe personalități notabile, printre care **Regele Carol I**, în 1913, și **Regele Ferdinand**, în 1915. În timpul Primului Război Mondial a fost ocupat de armata germană, iar în al Doilea Război Mondial a adăpostit pentru o vreme înalți oficiali polonezi. A fost, totodată, scena semnării Tratatului de Pace de la Craiova, prin care Cadrilaterul a fost cedat Bulgariei.

La moartea sa, în 1936, Jean Mihail a lăsat statului român întreaga sa avere, inclusiv palatul, cu dorința ca acesta să fie folosit în beneficiul comunității. Datorită acestui gest de mare generozitate, edificiul a rămas în conștiința publică sub numele de „Palatul Jean Mihail”.

După război, clădirea a găzduit mai multe instituții guvernamentale, înainte de a fi transformată în Muzeul de Artă din Craiova, în 1954. Inițial, acesta includea o parte din Pinacoteca „Alexandru și Aristia Aman”, dar colecția sa a crescut substanțial prin donații și achiziții.

Astăzi, muzeul se mândrește cu **peste 8.000 de opere de artă**, incluzând piese din școlile olandeză, flamandă, italiană și franceză, precum și lucrări notabile de artă românească. Colecția cuprinde lucrări ale unor pictori români importanți, precum Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza și Ion Țuculescu.

Cele mai valoroase exponate ale muzeului sunt cele 6 opere ale sculptorului român de prestigiu mondial Constantin Brâncuși: ***Sărutul, Domnișoara Pogany, Vitellius, Coapsa, Cap de fată (Orgoliu) și Cap de copil***. Aceste lucrări subliniază contribuția semnificativă a muzeului la promovarea artei moderne și atestă importanța sa ca instituție culturală în România.



În 2009, Palatul Jean Mihail a fost supus unei restaurări ample, pentru a-i conserva valoarea istorică și arhitecturală. Astăzi, instituția din Craiova reprezintă unul dintre cele mai importante muzee de artă din România, oferind vizitatorilor o colecție bogată de artă românească și europeană, precum și o perspectivă unică asupra patrimoniului artistic și cultural al țării.

CENTRUL „CONSTANTIN BRÂNCUȘI”

Centrul „Constantin Brâncuși” din Craiova a fost inaugurat în data de 15 septembrie 2022, ca rezultat al unei investiții emblematice, realizate de Consiliul Județean Dolj pentru promovarea și susținerea valorilor culturale românești.

Fiind o „extensie” mai mult decât binevenită a Muzeului de Artă Craiova, această clădire de referință a fost proiectată de arhitectul Dorin Ștefan în concordanță cu arhitectura europeană contemporană.

Proiectul a urmărit ideea modernă de amplificare a calităților estetice într-un spațiu de tip industrial și evidențierea influenței pe care o au sculpturile lui Brâncuși în prezent, urmând dictonul **„Arhitectura este sculptură locuită”**. Denumirea noului spațiu cultural reafirmă legătura sufletească dintre marele sculptor și orașul în care el a început să-și dezvolte talentul și simțul artistic.



Aici, la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, Brâncuși a primit sprijin financiar pentru a studia la Școala Națională de Arte Frumoase din București, iar apoi, cu un minim ajutor, a plecat la Paris. Susținerea a venit din partea unor donatori privați sau a unor instituții publice care au înțeles potențialul uriaș al tânărului elev de la Școala de Arte și Meserii din Craiova.

Brâncuși însuși a mărturisit: „**La Craiova m-am născut a doua oară**”. Această legătură durabilă s-a reflectat, pe tot parcursul existenței sale, în prietenii pe care le-a păstrat pe viață cu personalități culturale din Craiova.

De asemenea, relația intensă cu acest oraș devine perenă prin colecția sa valoroasă de sculpturi de la Muzeul de Artă Craiova, unul dintre primele muzee din lume care i-au expus permanent lucrările.

Dacă în Palatul Jean Mihail pot fi admirate 6 dintre acestea, în noua clădire este expusă ultima dovadă fizică a atelierului de pe Impasse Ronsin, din Paris: o parte dintre grinzile de lemn folosite inițial în structura acestui spațiu aproape sacru au fost recuperate și donate Muzeului de Artă Craiova de către prietenul apropiat al sculptorului și primul său biograf, V. G. Paleolog, găsimu-și locul binemeritat, 50 de ani mai târziu, în interiorul Centrului „Constantin Brâncuși”.



Expoziția inaugurală a acestui spațiu cultural a dezvăluit publicului viața și opera marelui sculptor, evidențiind momentele-cheie ale destinului său artistic și legăturile cu Craiova, într-un concept coerent dezvoltat de Dr. Doina Lemny, unul dintre cei mai importanți cercetători ai creației lui Constantin Brâncuși.

Expozițiile ulterioare au fost rezultatul cooperării dintre Muzeul de Artă Craiova și Universitatea Națională de Arte București și au fost dedicate promovării artei contemporane și tinerilor artiști.

Aceste proiecte au pus în valoare calitățile estetice ale expresiei artistice prin fotografii și filme, subliniind astfel pasiunea lui Brâncuși pentru fotografie, încă din 1914 – când a început să-și fotografieze lucrările, lăsând în urmă o întreagă colecție de imagini cu o puternică semnificație artistică.



Începând cu anul 1926, când și-a cumpărat prima cameră de filmat de 16 milimetri, artistul a dezvoltat o pasiune pentru imaginile în mișcare. Multe dintre filmele care îl prezintă pe el sau atelierul său sunt o mărturie veridică a acestui fapt. Pasiunea lui Constantin Brâncuși pentru fotografie și film a fost un bun pretext pentru a urmări o serie de idei și principii estetice care se regăsesc în arta contemporană românească.

Așa cum Brâncuși a fost unul dintre cei mai importanți și mai fervenți promotori ai ideilor artei moderne, noul spațiu cultural își propune să susțină estetica și valorile artei de azi și să încurajeze manifestările artistice care se pot transforma în piese de patrimoniu pentru muzeu.

Misiunea **Centrului „Constantin Brâncuși”** este, așadar, de a promova cele mai reprezentative piese ale artei contemporane, devenind un reper cultural al societății românești.

MUZEUL OLTENIEI CRAIOVA

Muzeul Olteniei Craiova este o bijuterie culturală care oferă vizitatorilor o călătorie prin istorie, etnografie și științele naturii, fiind structurat pe trei departamente principale.

- **Secția de Istorie – Arheologie** prezintă artefacte antice și exponate istorice care urmăresc bogatul patrimoniu al Olteniei.
- **Secția de Științele Naturii** pune în valoare bogăția naturală a regiunii prin exponate reprezentând minerale, fosile și diverse ecosisteme din Oltenia.
- **Secția de Etnografie** ilustrează obiceiuri tradiționale oltenești, meșteșuguri, costume populare și reprezentări ale vieții rurale, pentru a reconstitui o parte din tradițiile bogate ale regiunii.

Colecțiile variate și bogate transformă Muzeul Olteniei Craiova într-o atracție de neratat pentru pasionații de istorie, etnografie și știință.



Secția de Istorie-Arheologie

Clădirea care găzduiește această secție a fost construită între anii 1905 și 1907, inițial ca școală, după planurile arhitectului František Bílek.

După cel de-al Doilea Război Mondial, ca parte a reformelor educaționale și culturale, Muzeul Regional al Olteniei a primit în folosință sediul fostei școli a Bisericii Madona Dudu, unde, până în 1963, au fost organizate expoziții de istorie, etnografie și științele naturii.



Colecțiile de azi includ exponate arheologice, un tezaur impresionant, documente de mare valoare istorică, manuscrise, colecția Nicolae Titulescu (constând în obiecte personale ale diplomatului), costume, arme etc., prezentate publicului în cadrul unor expoziții care recrează capitole importante din istoria locală și națională.

Structura secției poartă vizitatorii într-o călătorie prin trecutul Olteniei, din Preistorie până în secolul al XX-lea, aliniindu-se standardelor muzeale europene. Expoziția „**Redescoperă istoria**” prezintă Epoca Dacică, incluzând reconstituiri de case și fortărețe, și continuă cu bogata moștenire a civilizației romane, evidențiind beneficiile pe care aceasta le-a adus.

Galeria domnilor și domnițelor valahe expune portrete votive din secolul al XIV-lea până în secolul al XVI-lea, în timp ce Sala Tezaurului prezintă bijuterii medievale și monede din șapte tezaure valoroase ale regiunii.



Expoziția „**Oltenia Rediviva**” acoperă istoria regiunii din secolul al XVI-lea până la Revoluția Română din 1848.

Laboratorul de Restaurare și Conservare este vital pentru păstrarea patrimoniului cultural. Acesta este specializat în restaurarea sticlei, ceramicii, metalelor, textilelor și cărților. De asemenea, laboratorul contribuie la cercetarea științifică și oferă stagii pentru tinerii conservatori.

Secția de Științele Naturii

Între 2005 și 2012, muzeul a deschis mai multe expoziții, printre care „**Oltenia – Terra Fossilis**”, care evidențiază paleo-biodiversitatea regiunii, prin prezentarea unor fosile de plante, nevertebrate și vertebrate unice în zonă.

Vizitatorii pot vedea reconstituiri ale scheletelor unui **urs de peșteră** (*Ursus spelaeus*), vechi de cca. 30.000 de ani, și unui **mamut** (*Mammuthus meridionalis*), vechi de cca. 1,6 milioane de ani, ambele descoperite în Oltenia, expunerea incluzând și reprezentări ale habitatelor lor naturale.



Expozițiile „**Condițiile fizico-geografice ale Olteniei**” și „**Ecosisteme din Oltenia**” oferă perspective asupra bioecologiei, geologiei și biodiversității regiunii și o privire detaliată asupra florei și faunei specifice.

Colecția de minerale și roci cuprinde aproximativ 200 dintre cele mai valoroase piese din patrimoniul Secției de Științele Naturii, prezentate într-un spațiu special dedicat, în vitrine iluminate, pe clase de minerale și pe tipuri de roci. Majoritatea eșantioanelor expuse provin din România. Prezentarea se încheie cu o reconstituire în mărime naturală a unei peșteri.



Expoziția „**Universul și sistemul nostru solar**” ghidează vizitatorii într-o călătorie în timp care începe cu formarea stelelor, galaxiilor și planetelor, cu accent pe evidențierea Pământului ca singura planetă pe care există viață. Expoziția explorează, de asemenea, tectonica, vulcanismul, dar și alte corpuri cerești precum cometele și meteoriții, incluzând și fragmente dintr-un meteorit care a căzut la Sopot, în județul Dolj, în 1927.

O secțiune dedicată Lunii ilustrează caracteristicile acesteia și relația ei cu Pământul, în timp ce o suprafață lunară din papier-mâché și un model al navei spațiale Apollo 11 adaugă elemente vizuale atractive.

Experiența se încheie cu **Planetariul**, unde vizitatorii pot viziona proiecții digitale ale stelelor, constelațiilor și planetelor, lăsându-se purtați într-o călătorie cosmică imersivă.

Secția de Etnografie

Găzduită în **Casa Băniei**, un monument medieval construit la sfârșitul secolului al XV-lea, această secție explorează viața tradițională din Oltenia.

Arta populară oltenească este bine reprezentată prin scoarțe, covoare, ștergare și broderii de o frumusețe aparte, toate realizate de femeile din zonă. Aceste textile, admirate pentru culorile lor vibrante și modelele complexe, reflectă atât măiestria artistică, cât și valorile culturale profunde – o mărturie a tradițiilor durabile ale civilizației țărănești din Oltenia.



Expoziția **„Facerea pâinii”** evidențiază rolul pâinii în viața de zi cu zi, dar și în ritualuri precum nunțile și înmormântările. **„Ritmurile vieții”** prezintă meșteșugurile tradiționale, cum ar fi olăritul și țesutul covoarelor, ilustrând bogatul patrimoniu cultural al Olteniei.

Secția prezintă, de asemenea, tradițiile nupțiale, expunând elemente ceremoniale importante, precum bradul de nuntă, costumele și zestrea, precum și rolurile participanților-cheie: mirele, mireasa și nașii.

CULA IZVORANU-GEBLESCU

Brabova este un sat situat la aproximativ 30 de kilometri față de Craiova, atestat documentar încă din 1606. Se află pe un teren acoperit cândva de o întinsă pădure de stejar, înlocuită în timp de satul în sine.

Așezarea a crescut de-a lungul pârâului Brabova, iar dezvoltarea sa este atribuită lui Constantin Braboveanu, fost caimačan. Inițial, oamenii locuiau în case răzlețe, dar Braboveanu a reorganizat zona, construind case de-a lungul văii și atrăgând mai mulți locuitori. Satul a primit denumirea Brabova, reflectând astfel influența sa în evoluția localității.



Distinctivă pentru Brabova este **Cula Izvoranu-Geblescu**, construită de Barbu Izvoranu la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Constantin Braboveanu i-a adăugat un etaj, în 1802, pe fondul expedițiilor de jaf venite de peste Dunăre.

Domeniul a trecut în proprietatea lui Radu Geblescu în 1841, iar ulterior i-a revenit fiului acestuia, Constantin, care i l-a oferit ca zestre ficei sale, Elvira, la căsătoria ei cu Prințul Filip Bibescu.

Restaurată și amenajată ca punct muzeal printr-o inițiativă a Consiliului Județean Dolj și a autorităților locale, **Cula Izvoranu-Geblescu** găzduiește în prezent expoziții dedicate vieții tradiționale din regiune.

Expoziția principală, intitulată **„Obiceiuri și ocupații tradiționale în sudul Olteniei”**, explorează îndeletniciri specifice din mediul rural, de la agricultură și viticultură la pescuit, apicultură și creșterea animalelor.

O secțiune distinctivă, **„Nunta oltenească”**, prezintă cronică procesului nupțial tradițional din regiune. Expunerea include manechine îmbrăcate în haine de sărbătoare, obiecte simbolice, precum cufărul de zestre, și o reprezentare detaliată a alaiului de nuntă, incluzând personaje-cheie, printre care nașa, purtând colacul miresei. Mirele și mireasa sunt împodobiți cu elemente simbolice – cununi, flori și bani, reprezentând puritatea, puterea financiară și pregătirea pentru căsătorie.



„Sezătoarea tradițională” înfățișează femeile vremii în activitățile lor zilnice: manechine îmbrăcate în costume populare prezintă tehnica țesutului cu ajutorul războiului sau torsul lânii cu unelte specifice utilizate în acest proces, ca daracul și vârtelnița. Pe un cufăr de zestre sunt așezate cămăși tradiționale ale femeilor din Oltenia. Totodată, scena expune și vechea tehnică de zidărie, cu nuiile tencuite.

Expoziția **„Interior de bucătărie țărănească”** prezintă ustensile de gătit tradiționale, vase din ceramică, linguri din lemn și o masă rotundă, cu căni și un putinei - folosite la prepararea untului. Scena ilustrează amenajarea tipică a unei gospodării oltenesti, oferind o perspectivă asupra vieții cotidiene și a meșteșugurilor practicate de sătenii din regiune.

CULA CERNĂTEȘILOR

Cernătești este un sat situat la aproape 40 de kilometri de Craiova, în județul Dolj. Data exactă a construirii **Culei Cernăteștilor** nu este cunoscută, dar se crede că aceasta a fost ridicată în timpul domniei lui Mihai Viteazul, posibil de către Cernat, un ofițer militar din armata sa. O teorie mai plauzibilă plasează construirea culei în secolul al XVIII-lea și o atribuie boierilor Cernătești.



Apariția locuințelor fortificate (cunoscute sub numele de cule) în Oltenia a fost un răspuns la incursiunile otomane frecvente, pornite din Vidin și Adakaleh. Culele erau proiectate ca structuri defensive, cu rolul de a proteja familiile și averile boierilor, servind totodată și ca puncte de observație.

Cula Cernăteștilor făcea parte dintr-un domeniu mai întins, care includea un conac, grajduri, depozite și hambare, dar majoritatea acestor structuri nu mai există. În 1967, clădirea a trecut în proprietatea statului și a fost restaurată de autoritățile locale. În 1972, a fost reamenajată ca muzeu, pentru a prezenta patrimoniul istoric și etnografic al zonei.

După mai mult de 50 de ani și în urma unei noi restaurări de amploare realizate de Consiliul Județean Dolj și autoritățile locale, Cula Cernăteștilor s-a redeschis cu expoziții actualizate, care evidențiază bogatul trecut al locurilor.

Expoziția **„Cernătești - istorie și tradiție”** este găzduită în vechea pivniță a culei și prezintă o gamă largă de artefacte arheologice și istorice. Exponatele includ unelte neolitice din silex, fragmente ceramice romane și arme medievale, precum buzduganele și cuțitele de luptă. De asemenea, sunt expuse un set de scris și un ceas de șemineu din secolul al XIX-lea, alături de cărți bisericești și o diplomă nobiliară din 1845.

Muzeul include o colecție de arme și uniforme militare din epoca modernă, cu piese notabile, cum ar fi baionete de la începutul secolului al XX-lea. Vizitatorii pot studia și o colecție impresionantă de monede, medalii și bancnote datând din secolele XVIII – XX.



La primul etaj, expoziția **„Ocupații tradiționale oltenești”** prezintă unelte și obiecte legate de diverse îndeletniciri locale - tâmplărie, creșterea animalelor, realizarea obiectelor de îmbrăcăminte. Aici pot fi văzute fiare de călcat, clopote pentru animale și un întreg spațiu dedicat țesutului, reliefând importanța producției de textile în Oltenia. Zestrea, expusă pe cufere, subliniază semnificația pe care țesăturile lucrate manual o aveau în cadrul nunților tradiționale.

O caracteristică unică este secțiunea dedicată producției de mătase, care a avut o importanță istorică în Oltenia. Expoziția include articole de îmbrăcăminte din mătase, vâluri și ștergare de nuntă, ilustrând rolul meșteșugului în economia locală.

La etajul al doilea, două expoziții – **„Interiorul casei tradiționale oltenești”** și **„Interiorul bucătăriei tradiționale oltenești”** – ilustrează traiul de zi cu zi dintr-o gospodărie oltenească. Prima expunere include o sobă, un pat, o masă și un război de țesut, reprezentând elemente-cheie ale vieții rurale. Interiorul de bucătărie prezintă vase din ceramică, o masă cu trei picioare și un dulap de lemn, pe care sunt așezate ustensile de gătit folosite în casele țărănești.

CASA MEMORIALĂ „AMZA PELLEA”

Situată în orașul Băilești, **Casa Memorială „Amza Pellea”** și-a deschis porțile pentru public în data de 7 aprilie 2024. Clădirea, construită inițial în stil neo-baroc, în 1908, a fost restaurată cu sprijinul Consiliului Județean Dolj.

Acest muzeu este dedicat comemorării legendarului actor Amza Pellea, născut în județul Dolj, și prezintă o colecție de obiecte personale donate cu generozitate de fiica sa, actrița Oana Pellea.



Una dintre sălile expoziționale este dedicată lui **Amza Pellea - omul**, prezentând fotografii de familie, certificatul său de botez și alte obiecte personale, inclusiv un inel din aur cu diamant, un ceas de buzunar din argint, ochelarii de soare și pipele sale caracteristice.

Vizitatorii pot admira aici o expoziție de arme folosite în pelicule emblematiche, precum **„Daci”** și **„Mihai Viteazul”**.

Printre lucrurile cu o însemnătate notabilă expuse în casa memorială se numără și premiul pe care Amza Pellea l-a primit la Festivalul Internațional de Film de la Moscova pentru interpretarea sa din filmul **„Osânda”, Medalia de Aur pentru Promovarea Teatrului Românesc** (1956-2006) și **Premiul „Clacheta de Aur”**, acordat postum de Uniunea Autorilor și Realizatorilor de Film din România, în 1998.



Cealaltă sală îi este dedicată lui **Amza Pellea - actorul**, prezentând afișe ale unora dintre cele mai cunoscute filme ale sale, printre care **„Nea Mărin miliardar”**, **„Atunci i-am condamnat pe toți la moarte”**, **„Mihai Viteazul”** sau **„Puterea și adevărul”**.

Vizitatorii pot vedea, de asemenea, prima pălărie a lui Nea Mărin, alături de fotografii și documente care ilustrează extraordinara carieră artistică a lui Amza Pellea.

MUZEUL CĂRȚII ȘI EXILULUI ROMÂNESC

Muzeul Cărții și Exilului Românesc din Craiova este un proiect unic, de amploare, care cuprinde zeci de colecții de mare valoare, remarcabile prin bogăția și importanța conținutului lor.

S-au depus eforturi susținute pentru îmbogățirea fondului cultural din țară cu patrimoniul cultural produs în afara granițelor, în perioada **exilului românesc** de după război, care s-a întins de la era comunistă până în prezent.

Proiectul a apărut din necesitatea de a oferi o viziune cuprinzătoare asupra creațiilor spirituale românești dezvoltate dincolo de hotarele naționale, în timpul regimului comunist.



Colecțiile unice ale muzeului se disting prin diversitatea lor remarcabilă, evidențiată prin gama largă de domenii reprezentate - de la științe umaniste și sociale la teologie, muzică, arte ale spectacolului și arte vizuale, precum și prin diversitatea tipurilor de documente care alcătuiesc fiecare colecție. În plus, muzeul expune piese de mobilier, obiecte personale, fotografii rare și opere de artă vizuală **unice**, inclusiv picturi, sculpturi, desene și gravuri.

Misiunea instituției este de a promova operele unor personalități marcante ale exilului românesc, ale căror creații au circulat aproape exclusiv în străinătate timp de circa o jumătate de secol, doar câteva dintre ele fiind publicate sau traduse în limba română.

Muzeul invită vizitatorii într-o incursiune prin operele unor personalități marcante ale literaturii, artei, istoriei și culturii românești. Printre aceștia se numără **Mircea Eliade, Emil Cioran, Ileana și Romulus Vulpescu, Andrei Șerban, Vintilă Horia, George Banu, Octav Calleya, Aurora Cornu** și membri renumiți ai Academiei Române, precum **Basarab Nicolescu, Dan Berindei, Dinu C. Giurescu**, pentru a numi doar câțiva. Fiecare colț al muzeului a fost proiectat cu atenție pentru a spune o poveste.

Pe măsură ce vizitatorii explorează exponatele, au ocazia să admire scrisul de mână al unor autori renumiți, în dedicațiile din cărți rare, dar și manuscrise originale și documente din bibliotecile unor personalități importante reprezentate în muzeu, vizionând paginile reale ale corespondenței purtate de celebri scriitori exilați, prezentate pentru prima dată publicului român.



Colecțiile și patrimoniul muzeului, de la documente scrise la conținut audiovizual, sunt mărturia realizărilor creative și o imagine autentică a unor aspecte din viațile personale ale unor reprezentanți de seamă ai culturii românești.

Astfel, **Muzeul Cărții și Exilului Românesc** este o invitație la descoperirea unei alte laturi a patrimoniului cultural național, atât prin expozițiile găzduite, cât și prin spațiile interactive concepute pentru a completa tabloul narativ al exilului.

CASA MEMORIALĂ „ELENA FARAGO”

Situată în centrul Craiovei, în curtea Bibliotecii Județene „Alexandru și Aristia Aman”, **Casa Memorială „Elena Farago”** este un monument istoric ridicat la finele secolului al XIX-lea. Edificiul a trecut recent printr-un amplu proces de restaurare și modernizare realizat printr-un proiect cu finanțare europeană, implementat de către Consiliul Județean Dolj, fiind integrat într-un concept modern de hub digital destinat conservării moștenirii culturale a scriitoarei.



La interior, spațiul reunește organic atmosfera saloanelor de epocă cu dinamismul noilor tehnologii. În deplină armonie cu încăperile ce adăpostesc obiecte originale și repere biografice ale **Elenei Farago (1878-1954)**, structura casei integrează zone flexibile dedicate expozițiilor temporare și tematice, dar și altor manifestări cu profil educativ și de cercetare, funcționând ca un centru cultural activ.

Primul salon, configurat chiar în biroul în care lucra poeta, reflectă activitatea sa de director al **Fundației „Alexandru și Aristia Aman”** (1921-1954). Încăperea reliefează dimensiunea profesională prin mobilier original și mărturii ale operei sale – volume pentru copii, lirică pentru adulți și traduceri. Ipostaza familială este evocată prin fotografii autentice alături de soț și de cei doi copii, Mihnea și Ana-Virginia (Coca).

Al doilea salon evidențiază recunoașterea profesională conferită Elenei Farago, punând în valoare **manuscrise olografe unice și înalte distincții** acordate operei sale literare.

Alături de edițiile laureate și scrierile din gazetele vremii, spațiul reflectă activitatea sa editorială de amploare, prin publicații periodice pe care le-a patronat sau la a căror fondare a contribuit – reviste ce au funcționat ca veritabile platforme de lansare pentru autorii aflați la început de drum.

Totodată, această casă reprezenta în epocă un veritabil salon cultural, devenind un loc de întâlnire predilect pentru mari intelectuali și oameni de cultură ai vremii, precum **Nicolae Iorga, Eugen Lovinescu, Liviu Rebreanu** sau **Geo Bogza**. Această efervescență spirituală este magistral documentată de bogatul fond de scrisori păstrat astăzi în Colecția „Elena Farago”, mărturie vie a strânselor sale legături cu elita culturală românească.



Al treilea salon este un omagiu adus fiicei poetei, **Ana-Virginia (Coca) Farago**, o personalitate artistică polivalentă a cărei activitate confirmă că arta a reprezentat aici un mod de existență. Elementele expuse – manuscrise originale, grafică și fotografii autentice – o înfățișează în ipostaze multiple, reliefând profilul de poetă, prozatoare, dramaturg, traducătoare, actriță și artist plastic.

Dincolo de conservarea trecutului, așezământul este un mediu cultural interactiv în evoluție structurală. Parcurgerea circuitului asociază elementele interbelice cu soluții abordate prin intermediul Tehnologiei Informației și a Comunicațiilor, specifice secolului XXI. Reconfigurarea clădirii ca spațiu de învățare digitală pentru comunitatea doljeană continuă orientarea pedagogică a Elenei Farago, conectând reperele istorice cu cerințele actuale.

CĂLUȘUL: RITUAL, CREDINȚĂ, IDENTITATE

Ansamblul de Dans Folcloric „Maria Tănase”, din cadrul **Centrului Județean de Cultură și Artă Dolj**, promovează și pune în valoare Călușul, una dintre cele mai reprezentative expresii ale culturii tradiționale românești, înscrisă de UNESCO pe Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității în urmă cu aproape două decenii.



Mai mult decât un dans, Călușul este un ritual străvechi care îmbină muzica, mișcarea și ceremonialul într-o manifestare culturală de o remarcabilă valoare simbolică și spirituală.

În tradiția populară românească, acesta este asociat cu purificarea, protecția și vindecarea, fiind practicat de cete de călușari care respectă un cod ritualic transmis neîntrerupt, din generație în generație.

Condusă de Vătaf, ceata de călușari își asumă rolul simbolic de protector al comunității, confruntând, în imaginarul tradițional, forțele malefice reprezentate de *iele*. Credința, disciplina și respectul față de tradiție constituie fundamentele acestui ritual unic, păstrat viu de-a lungul secolelor.

Dimensiunea sacră a Călușului este legată ancestral de perioada Rusaliilor (la 50 de zile după Învierea Domnului), când ritualul se desfășoară complet. Deși pașii săi sunt executați și la alte evenimente, având atunci doar valoare coregrafică, ceremonialul autentic își dezvăluie tainele în satele și orașele din Dolj în aceste zile de sărbătoare.



Prin activitatea sa artistică, **Ansamblul de Dans Folcloric „Maria Tănase”** contribuie la conservarea și promovarea Călușului, oferind publicului din țară și din străinătate oportunitatea de a descoperi una dintre cele mai valoroase expresii ale identității culturale românești.